

Segona Jornada Salvador Espriu. – Organitzada pel Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu i pel Projecte de Recerca *Intercambios entre sistemas literarios*, el 23 de gener del 2009 es va celebrar al Centre Cultural Calisay d'Arenys de Mar una jornada d'estudi dedicada a *Salvador Espriu i la cultura del tombant de segle*, amb l'objectiu d'aprofundir el discurs crític i el debat sobre l'herència modernista i simbolista que es pot detectar dins l'obra d'Espriu en les seves diferents vessants, ideològica, temàtica i estilística. Després de la salutació inaugural de l'alcalde de la vila d'Arenys de Mar, la primera sessió de la Jornada, presidida per Víctor Martínez-Gil, es va obrir amb la conferència de Jordi Castellanos, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, titulada «L'herència modernista en la narrativa d'Espriu», en la qual l'estudiós va anar resseguint la múltiple presència de temes, motius i formes característics de la narrativa modernista

Estudis Romànics [Institut d'Estudis Catalans], Vol. 32 (2010), p. 559-617

catalana i del Decadentisme europeu en les obres en prosa espriuanes dels anys trenta, començant per la seva primera novel·la, *El doctor Rip*, que fins ara la crítica no havia analitzat des d'aquest punt de vista, fins a acabar el seu detallat estudi amb els contes d'*Ariadna al laberint grotesc*. Aquesta visió de conjunt, alhora que va posar en evidència el pes que tenen aquests models literaris en la construcció de la narrativa d'Espriu, alertava també sobre la dificultat d'esbrinar en molts casos la procedència exacta, catalana o europea, del material que Espriu assimila, reelabora i actualitza, així com plantejava la necessitat de no confondre la perspectiva crítica actual del moviment modernista amb la percepció que la cultura catalana dels anys vint i trenta tenia dels autors que havien protagonitzat aquell moviment.

La segona intervenció, «Maragall en Espriu», va anar a càrrec d'Olívia Gassol, professora de la Universitat Autònoma de Barcelona. El seu discurs va focalitzar sobretot dos aspectes de la relació que l'obra d'Espriu va establir amb Maragall: per una banda, la distància crítica que la prosa espriuana dels anys trenta tendeix a marcar respecte al Maragall constructor de mites i, més en general, respecte als principis bàsics de la seva poètica; per l'altra, la continuació i la revitalització del pensament polític iberista maragallista a partir de *La pell de brau*. La sessió matinal va acabar amb un interessant torn de paraules en el qual van intervenir reputats estudiosos espriuans com Rosa Delor i Sebastià Bonet.

La sessió de la tarda, coordinada per Jordi Cerdà Subirachs i dedicada a estudiar les relacions entre Espriu i les literatures espanyola i francesa del tombant de segle, va començar amb la conferència «Salvador Espriu y la literatura española del fin de siglo», de Marcelino Jiménez León, professor de la Universitat de Barcelona. L'estudi, que es va centrar especialment en els següents autors: Azorín, Baroja, Machado, Unamuno, Valle-Inclán i Juan Ramón Jiménez, va donar una aproximació global al tema amb l'objectiu de definir quins aspectes concrets de l'obra i del pensament d'aquests escriptors van suscitar l'interès i l'admiració d'Espriu. La recerca va tenir en compte diferents fonts bibliogràfiques i es va basar en les múltiples referències explícites que Espriu va fer a l'obra d'aquests autors. La darrera conferència de la Jornada va ser dedicada al simbolisme francès i, concretament, a la relació entre la poesia de Baudelaire i la d'Espriu. Sota el títol «De *Les flors del mal* a *Les cançons d'Ariadna*. Baudelaire i Espriu», el treball exposat per Jordi Malé, professor de la Universitat de Lleida, va proposar una lectura comparada d'aquestes dues obres tot posant en evidència els punts de contacte i les divergències que es poden descobrir en les idees existencials i poètiques que caracteritzen cadascun dels dos poetes. A partir d'aquesta perspectiva, s'hi va assajar una interpretació original d'alguns dels poemes del recull espriuà.

Acabada la segona sessió, va intervenir Santos Hernández, intèrpret i traductor d'obres de Salvador Espriu, que es va encarregar de presentar el tercer volum de l'anuari espriuà *Indesinenter*, aparegut el 2008. Al quart número de l'anuari es recolliran les actes de la jornada. Finalment, la regidora de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar va adreçar als assistents unes paraules de cloenda.